

HISTORIA SZKOŁY W LEŚNEJ

Początki (1905–1918)

Szkoła Podstawowej w Leśnej powstała w 1905 roku. W roku szkolnym 1905/1906 zapisanych do szkoły było 61 uczniów (38 chłopców i 23 dziewcząt). Były to roczniki od 1894 do 1899. Była to jednoklasowa Szkoła Ludowa w Leśnej. Szkoła ta przez pierwszych 6 lat swej działalności, nie posiadała swego budynku. Nauczyciele uczyli w domach prywatnych u państwa Barteczków i Baronów. W 1905 r. Powstał Komitet Budowy Szkoły w Leśnej. Komitet pozyskał teren pod budowę szkoły, zorganizował zbiórkę pieniędzy we wsi, przekonał mieszkańców do darmowej pracy przy budowie budynku. Budynek szkoły powstał w 1911 r. Pierwotnie był on parterowy i posiadał dwie sale lekcyjne (dzisiaj znajduje się tam przedszkole). W budynku ówczesnej szkoły mieściło się też mieszkanie kierownika i jego rodziny (dzisiejsze szatnie i główne wejście do szkoły).

Kierownikiem nowo powstałej placówki został **Józef Pawłowicz**. Urodzony w 1883 r. w Sassowie w województwie lwowskim, w 1890 przeniósł się wraz z rodziną do Zabłocia, gdzie jego ojciec otrzymał posadę urzędnika w fabryce papieru. W 1905 r. po ukończeniu seminarium nauczycielskiego rozpoczął pracę w charakterze nauczyciela pomocniczego w szkołach w Przyborowie, Zabłociu a następnie w Żywcu. 13 czerwca 1908 r. zdał egzamin dojrzałości i został nauczycielem tymczasowym w Leśnej. W roku szkolnym 1908/1909 w szkole ludowej w Leśnej uczyło się 122 dzieci w 4 oddziałach. Program edukacyjny też nie był zbyt bogaty. Uczono pisać i czytać po polsku a także liczyć, prac ręcznych i gimnastyki.

W 1909 r. w szkole w Leśnej uczyły oprócz kierownika Pawłowicza: Felicja Pawłowicz, Elżbieta Czajkowska i Zofia Gołkiewiczówna. W 1911 roku nowym nauczycielem został Józef Wiśniewski a po roku zastępuje go S. Kuśnierz. Rok szkolny 1911/1912 był pierwszym rokiem w nowo wybudowanej szkole. Znajdowały się tam dwie klasy przeznaczone do nauki. W klasach było kilka drewnianych ławek w których siedziało po czterech uczniów. Uczyło się wtedy 208 uczniów w sześciu oddziałach. Najwięcej w I – 57, najmniej w VI – 7 i w IV – 3. W 1912 r. szkoła w Leśnej otrzymuje wyższą rangę – staje się szkołą dwuklasową. Józef Pawłowicz zostaje kierownikiem szkoły.

I wojna światowa 1914-1918

W sierpniu 1914 rozpoczęła się I wojna światowa.

Na początku wojna tylko w niewielkim stopniu zakłóciła działalność szkoły. Jedynym skutkiem działań wojennych było polecenie aby dzieci robiły na pracach ręcznych onuce i szale. Jednak już w marcu 1915 r. nastąpiła przerwa w zajęciach w

wyniku braku opału, a w lipcu tegoż roku kierownik Pawłowicz został powołany do wojska austro -węgierskiego i służył w 16-tym Pułku Obrony Krajowej w Nowym Jicinie. Na jego miejsce przyszła nauczycielka Nowakowska. Po półrocznej służbie w grudniu 1915 r. Pawłowicz jako kierownik szkoły powrócił do Leśnej. W tym samym czasie pracę jako nauczyciel w Leśnej podał J. Kuźniewicz. W tym czasie w szkole w Leśnej uczyła także Maria Rogalska, która w styczniu 1917 r. podjęła pracę w szkole w Siennej. W okresie I wojny światowej liczba dzieci uczących się w szkole w Leśnej wahała się od 175 w 1914 r. do 154 w 1918 r. 11 listopada 1918 r. zakończyła się I wojna światowa. Józef Piłsudski otrzymał z rąk Rady Regencyjnej władze nad wojskiem. Powstaje po 123 latach niebytu państwo Polskie.

II Rzeczpospolita (1918–1939)

W II Rzeczypospolitej stanowisko kierownika szkoły utrzymał Józef Pawłowicz. Na mocy dekretu Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z 9 lutego 1919 wprowadzono na całym obszarze Polski powszechny obowiązek szkolny dla dzieci od 7 do 14 roku życia. Wprowadzono w ten sposób siedmioletnią szkołę powszechną. W Leśnej dekret ten udało się wprowadzić już w roku szkolnym 1921/1922. Uczyło się wtedy w szkole 202 uczniów w siedmiu oddziałach. W I – 40 uczniów, II – 39, III – 38, IV – 24, V – 23, VI – 19, VII – 19. W prowadzeniu szkoły kierownikowi pomagała Rada Szkolna Miejskowa. Kolejnymi, w II Rzeczypospolitej przewodniczącymi tego gremium byli: Maciej Bednarz (1922-1926), Józef Piecuch (1927-1929), Józef Łodziana (1929-1931), Marcin Stefko (1931-1934), Stanisław Sapeta (od 1934).

W latach dwudziestych kadrę nauczycielską oprócz kierownika Pawłowicza i jego żony Felicji stanowili: Janina Dzieciakowa, Anna Saramianka, Karolina Sanetrówna, Helena Chrapkiewiczówna i od 1926 Zofia Jasicka – Mastalerz.

Decyzją Inspektoratu Szkolnego w Żywcu z dnia 23 kwietnia 1926 r. zlikwidowano szkołę w Siennej, przenosząc jej uczniów do szkoły w Leśnej.

W 1930 r. szkoła w Leśnej otrzymuje wyższy stopień organizacyjny – staje się szkołą powszechną czteroklasową. W latach trzydziestych liczba uczniów wahała się od 256 w roku szkolnym 1935/1936 do 361 w tym jedna wyznania mojżeszowego w 1938/1939. Z powodu dołączenia do obwodu szkolnego Siennej, zaczynają się kłopoty lokalowe. W tym czasie w budynku szkolnym znajdują się wciąż tylko dwie sale lekcyjne – dzisiaj mieści się tam przedszkole. Szkoła zmuszona jest wynajmować pomieszczenia od osób prywatnych m.in. w Leśnej pod numerem 131 i 221, „u Piecuchów”, „u Barteczków” i „u Tetłasa” oraz w Siennej. W latach 30-tych w szkole uczyli następujący nauczyciele: kierownik szkoły - Józef Pawłowicz, nauczał języka polskiego, geografii, arytmetyki, rysunków i śpiewu; Felicja Pawłowiczowa uczyła do roku 1932, w którym przeszła na emeryturę; do czerwca 1940 r. uczyła w Leśnej Zofia Jasicka–Mastalerz, która uczyła tych samych przedmiotów co Pawłowicz, i dodatkowo prac ręcznych i ćwiczeń cielesnych;

Joanna Lelo (1932-1937), nauczycielka najlepiej oceniana przez wizytatorów, uczyła języka polskiego i historii, później uczyła w szkole w Zabłociu; Roman Lipowski (1932-1937); Stanisława Łodziana (1937-1945); Andrzej Pyclik (od 1938 r.). Epizodycznie uczyli w szkole tacy nauczyciele jak: Elżbieta Pietraszko (1934-1935), Józefa Partyńska (1934-1935), Maria Sanetrówna (1935-1936), Zofia Sakrejdzianka (1936-1937), Jadwiga Noszkiewiczowa (1937), Stanisława Obtulowiczowa (1937), Franciszek Sękowski (1937-1938), Henryka Dziubekowa (1937-1938), Dionizy Dobosz (1938-1939). Lekcje religii w tym czasie nauczali księży z Radziechów, do której to parafii Leśna wtedy należała. Dowożeni oni byli do szkoły furmankami. W latach 30-tych katechetami byli: ks. Franciszek Maślanka (1930-1934), ks. Jan Pitala (1934-1937), ks. Stanisław Czulak (od 1937).

Nauczyciele ze szkoły w Leśnej nie ograniczali się tylko do spraw edukacji. Byli także inicjatorami wielu przedsięwzięć na terenie wsi. Józef Pawłowicz w 1914 roku jeszcze przed wybuchem I wojny światowej był współzałożycielem Ochotniczej Straży Pożarnej w Leśnej. Zofia Mastalerz i Franciszek Sękowski w 1936 byli inicjatorami powołania Koła Gospodyń Wiejskich i pierwszego przedszkola. W szkole działała od co najmniej 1925 biblioteka szkolna, która w październiku 1938 r. liczyła 564 tomy. Działalność prowadziły dziewczęce i chłopięce drużyny Strzelca a od 1935 r. Szkolna Kasa Oszczędności. Opiekę nad tą ostatnią od 1937 r. sprawowała Stanisława Łodziana. Pod opieką m.in. Sękowskiego a później Pyclika działało harcerstwo. Szkoła dbała także o dzieci najbiedniejsze. W roku szkolnym 1936/1937 dożywiano 40 dzieci z Powiatowego Funduszu Pracy. Organizowano wycieczki szkolne. Najczęściej ich celem był Kraków. W czerwcu 1936 r. odbyła się wycieczka do Częstochowy.

Od 1935 r. zaczęto gromadzić materiał na rozbudowę szkoły. 12 stycznia 1936 r. Rada Gromadzka w Leśnej podjęła uchwałę o rozbudowie szkoły w Leśnej. 22 sierpnia 1936 r. pozytywną opinię na temat rozbudowy szkoły w Leśnej wydał Inspektor Szkolny w Białej. Prace rozpoczęto w 1937 r., dobudowując na parterze dwie sale i korytarz. W 1938 r. zbudowano piętro, gdzie zlokalizowano 4 następne sale lekcyjne, korytarz i klatkę schodową. W suterrenach oprócz piwnic umieszczono dwie ubikacje. Całość w stanie surowym nakryto dachem. Poświęcenia nowo rozbudowanej szkoły dokonano 16 października 1938 r. o godzinie 14.

Szkoła w Leśnej otrzymywała coraz wyższe stopnie organizacyjne. 15 listopada 1937 r. przemianowano czteroklasową szkołę publiczną w Leśnej na publiczną szkołę powszechną II stopnia. 15 lipca 1938 r. natomiast otrzymał III stopień organizacyjny.

II wojna światowa (1939–1945)

1 września 1939 r. o świcie zamiast początku nowego roku szkolnego, zaczęła się II wojna światowa. Ale już w październiku dzieci wróciły do szkoły. Przez całą

okupację niemiecką szkoła w Leśnej, tak jak i w innych miejscach byłego powiatu żywieckiego, funkcjonowała. Kierownikiem pozostał Józef Pawłowicz. Do 1942 r. dzieci uczyły się w budynku szkoły. Od tego roku w wyniku napływu osadników niemieckich, budynek szkolny został przekształcony w szkołę niemiecką, do której chodziło 21 dzieci. Dzieci polskie zmuszone były uczyć się ponownie w domach prywatnych. Liczba godzin nauczania w tygodniu dla całej szkoły nie zmieniła się w stosunku do okresu przedwojennego i wynosiła - 120 w tygodniu, do końca roku szkolnego 1939/1940. Od następnego roku szkolnego 1940/1941 aż do 1943/1944 wynosiła 90 godzin tygodniowo. W roku szkolnym 1944/1945 z powodu nadciągającego frontu uczono się tylko 3 miesiące. Wtedy też budynek szkolny przeznaczony został na schronienie dla robotników robiących w pobliżu wsi umocnienia (okopy). Następnie mieścił się tu magazyn i w ostatniej fazie wojny (od stycznia do kwietnia 1945 r.) koszary dla niemieckiego wojska. W okresie okupacji liczba dzieci uczących się w szkole oscylowała między 220 a 240. Oprócz Pawłowicza w szkole uczyli: do czerwca 1940 r. Zofia Mastalerz; od października 1939 do lutego 1940 r. Irena Ciurla; do maja 1941 r. Stanisława Łodziana; do października 1942 r. Andrzej Pyclik; Karolina Sanetra; Bogumiła Ossetzka; Janina Miodońska. We wrześniu 1942 r. Andrzej Pyclik, który działał w konspiracji (tajne nauczanie) został zdekonspirowany i musiał uciekać. Kierownik Pawłowicz został aresztowany w sierpniu 1944 r. Była to akcja represyjna w odwecie za Powstanie Warszawskie i wzmożoną działalność partyzancką na żywiecczyźnie. Pawłowicz po przesłuchaniach w Mysłowicach został przewieziony do obozu koncentracyjnego Gross Rosen (Rogoźnica). Zginął podczas ewakuacji obozu w połowie lutego 1945 r. Pełniącym obowiązki kierownika została do momentu zakończenia II wojny światowej Stanisława Łodziana.

II wojna światowa zakończyła się na żywiecczyźnie z początkiem kwietnia 1945 r. Zaczął się nowy okres w historii Polski jak również Szkoły podstawowej w Leśnej.

4 kwietnia 1945 r. do Leśnej wkroczyły jednostki Armii Czerwonej. 15 kwietnia **Andrzej Pyclik** został pełniącym obowiązki kierownika Szkoły Podstawowej w Leśnej. Andrzej Pyclik urodził się 22 czerwca 1911 r. w Rychwałdku. W 1932 r. ukończył Seminarium Nauczycielskie w Białej. W 1938 r. został nauczycielem szkoły podstawowej w Leśnej. W czasie okupacji niemieckiej działał w podziemiu niepodległościowym. Był członkiem TOW-ZWZ-AK. Był również członkiem Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. We wrześniu 1942 r. został zdekonspirowany i musiał uciekać. Schronienie znalazł w Krakowie i w powstałym wtedy oddziale partyzanckim AK „Garbnik”. Od 15 kwietnia 1945 r. został pełniącym obowiązki kierownika szkoły podstawowej w Leśnej. Kierował szkołą do 31 sierpnia 1976 r. jako kierownik a później dyrektor. W 1976 r. przeszedł na emeryturę.

Odbudowa i rozwój (1945–1970)

Opuszczające Leśną wojska niemieckie zostawiły budynek szkoły w opłakanym stanie. Zniszczono 3 z 4 sal lekcyjnych. Ławkami, szafami i tablicami Niemcy palili zimą 1944/1945 w piecach. Okna w szkole zostały zniszczone w 90%. Najważniejszym zadaniem które stanęło przed kierownikiem Pyclikiem był remont szkoły a także skompletowanie kadry nauczycielskiej. Mimo wielu wysiłków nowy rok szkolny 1945/1946 rozpoczął się z jednym tylko nauczycielem – kierownikiem Andrzejem Pyclikiem. A uczniów było 268 w 7 klasach. Liczebność klas wahała się od 25 do 68 uczniów. Po kilku miesiącach awaryjnie zaczynają Pyclikowi pomagać Stanisław Górnik i Anna Zeman. 1 kwietnia 1946 r. nauczycielami w Leśnej zostają dwa małżeństwa: Maria i Julian Zawadzcy, a wkrótce potem Rozalia i Gerard Wojtuniowie (kwiecień – czerwiec 1946 r.). W tym samym czasie przestają uczyć Górnik i Zeman. W szkole działa biblioteka pod kierunkiem Juliana Zawadzkiego, która liczyła po wojennych zniszczeniach tylko 79 książek, harcerstwo pod nadzorem kierownika Andrzeja Pyclika, PCK, której pracami kieruje Rozalia Wojtuń oraz spółdzielnia uczniowska.

Budynek szkolny cały czas, systematycznie był remontowany. W październiku 1945 r. gotowe do użytku były 3 sale na parterze, kancelaria oraz mieszkanie kierownika. W 4 salach były zniszczone futryny, nie było okien i pieców. W grudniu 1946 r. parter był prawie wykończony. Brak było klatki schodowej. Piętro znajdowało się w stanie surowym. W szkole stały przestarzałe ławki w niewystarczającej ilości. Brak było szaf. W 1948 r. odbudowano klatkę schodową z żelazną balustradą, co kosztowało 70 tys. zł. zebranych przez Komitet Rodzicielski. Przewodniczącym Komitetu Rodzicielskiego w latach 1946-1950 był Bronisław Sapeta - działacz ruchu ludowego i absolwent szkoły w Leśnej. Wyremontowano 2 sale lekcyjne na piętrze, co zwiększyło ilość używanych sal do sześciu plus sala do robót ręcznych zlokalizowana w suterrenach. Szkoła została zelektryfikowana i zradiofonizowana.

Siłą wprowadzany ustrój komunistyczny, od końca lat czterdziestych zaczyna wchodzić także do polskich szkół. Język rosyjski staje się językiem obowiązkowym, niemiecki zostaje usunięty ze szkolnictwa podstawowego. W każdej szkole pojawiają się Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Organizuje się corocznie uroczyste akademie na cześć wybuchu Rewolucji Październikowej (7 listopada), Święta Pracy 1 maja, Dnia Zwycięstwa (9 maja), Powstania Armii Czerwonej (23 luty), Święta Wojska Polskiego (12 październik). W 1949 r. wszystkie kraje zależne od ZSRR hucznie świętowały 70 rocznice urodzin Józefa Stalina. W szkole w Leśnej nie zapominano również o Święcie 22 lipca (powstanie PKWN a od 1952 r. również uchwalenie Konstytucji) i mimo wakacji uroczyste akademie organizowały dzieci odpoczywające na koloniach. Zapomniano o takich Świętach Państwowych jak Uchwalenie Konstytucji 3 maja czy Odzyskanie Niepodległości 11 listopada.

W 1950 r. do szkoły w Leśnej uczęszczało 235 uczniów w 7 klasach. Obwód szkolny obejmował Leśną, Gruby (należące wtedy do Radziechów) i Brzeziny. Zgodnie z wytycznymi partyjno – administracyjnymi, szkoła otrzymała patronat w postaci Fabryki Skór „Siła” (garbarnia) w Żywcu. Uczyło 5 nauczycieli – kierownik Andrzej Pyclik, Julian Zawadzki, Maria Zawadzka, Rozalia Wojtuń i Janina Skórzak. W szkole w dalszym ciągu mimo pogłębiającej się indoktrynacji komunistycznej, uczono religii. Nauczał ks. Franciszek Skorupa z Radziechów, który katechizował 10 godzin w tygodniu. Oprócz języka rosyjskiego, którego uczyła od 1950 r. Janina Skórzak w Leśnej nauczano od 1946 r. języka francuskiego klasy VI i VII (Maria Zawadzka). W szkole prócz Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej, które zrzeszało 58 uczniów, działała pod opieką Rozali Wojtuń Związek Harcerstwa Polskiego z 117 członkami i Polski Czerwony Krzyż z 16, którym opiekował się do czerwca 1948 r. Gerard Wojtuń, a później jego żona Rozalia. Gerard Wojtuń w 1948 r. opuścił Leśną i został kierownikiem szkoły w Siennej. W szkole działała biblioteka, która opiekował się początkowo Julian Zawadzki a potem jego żona Maria. Obok szkoły był ogródek. Bolączką szkoły był brak sali gimnastycznej. W pierwszym powojennym pięcioleciu epizodycznie uczyli w Leśnej także Zofia Zakliczkowska, Włodzimierz Pawlik, Maria Ryłko, Renata Fabrowicz oraz księża Kaczmarczyk i Stanisław Zolich.

Szkoła od 1950 r. organizuje także kursy dla analfabetów, ludzi którzy w czasie okupacji nie uczęszczali do szkoły. Kursy te nie cieszyły się wielkim zainteresowaniem. W 1952 r. liczba uczniów w szkole wynosi 208 w 7 klasach. Uczyło 6 nauczycieli – Andrzej Pyclik, Maria Zawadzka, Adolfina Suchanek, Janina Łysiak, Zofia i Jan Szczotka. Harcerstwem zajmował się jako przewodnik harcerski Stanisław Czulak. Liczba Harcerzy wynosiła 110 osób. Działały jeszcze takie organizacje jak: Szkolne Koło Odbudowy Warszawy – 56 członków, Polski Czerwony Krzyż – 48, Szkolna Kasa Oszczędności – 34. Biblioteka, którą opiekował się od lutego 1953 Stanisław Czulak liczyła 1067 tomów.

We wrześniu 1953 r. pojawiają się nowi nauczyciele – Czesława Jasek, która zostaje przewodnikiem harcerskim oraz Stanisław Hankus, który w tym samym roku zostaje pierwszym kierownikiem biblioteki publicznej w Leśnej.

Budynek szkolny w tym czasie jest już zelektryfikowany i skanalizowany. Posiada pięć sal lekcyjnych, gabinet fizyczny, świetlicę, kancelarię i mieszkanie kierownika. W 1954 r. do Leśnej przychodzą nowi nauczyciele: Wanda Zuziak, Wanda Szrajner, Ryszard Szrajner, Karol Barteczko, który zostaje nowym przewodnikiem harcerskim.

Oprócz Szrajnerów, w połowie lat 50-tych do szkoły przychodzą: Helena Legutko, która uczyła początkowo geografii, Stanisława Misiarz – biologii i w 1959 r. Krystyna Malec – historii. W 1957 r. pojawiają się zuchy, harcerstwo dla dzieci młodszych. Opiekę nad nimi przejmuje pani Misiarz. Stanisława Misiarz od 1959 r. była namiestnikiem zuchowym w powiecie żywieckim a w latach 1967-1969 zastępcą komendanta Hufca Żywieckiego. Harcerzami od tego samego roku opiekują

się Szrajnerowie. W roku 1958 powstaje Spółdzielnia Uczniowska, która trzy lata później liczy 36 członków, Szkolne koło Czerwonego Krzyża 45 członków z klas V, VI i VII a w Szkolnej Kasie Oszczędności oszczędzało 208 osób. Od końca lat pięćdziesiątych szkoła w okresie wakacyjnym organizuje kolnie letnie a w czasie ferii zimowych, sporadycznie zimowiska. W jednym takim zimowisku w roku 1965 bierze udział młody 17-letni Jerzy Kukuczka. W niedalekiej przyszłości jeden z najlepszych polskich himalaistów, drugi zdobywca wszystkich 8 tysięczników na Ziemi.

Od września 1961 r. nauka religii odbywa się poza szkołą.

W końcu lat pięćdziesiątych powstał w szkole pierwszy gabinet specjalistyczny: fizyczno-chemiczny prowadzony przez Ryszarda Szrajnera. 1 marca 1962 r. powstają następne gabinety: języka polskiego, historii, geografii, prac ręcznych i języka rosyjskiego. W szkole działa teatrzyk kukiełkowy. Od roku szkolnego 1961/1962 zaczyna działać świetlica z dożywianiem. Prowadziła ją pani Biegun. W tym czasie w szkole działa także teatrzyk kukiełkowy „Tyci - tyci” kierowany przez Szrajnerów.

Kierownikowi Pyclikowi udaje się z okazji ogólnonarodowego czynu 1000 szkół na 1000 lecie państwa Polskiego załatwić pieniądze i wykonawców instalacji wody bieżącej i centralnego ogrzewania. Prace zostają wykonane do 1964 r. W połowie lat sześćdziesiątych po raz pierwszy otynkowano mury szkoły.

W roku szkolnym 1962/1963 do szkoły uczęszcza 275 uczniów. Szkoła od reformy z lipca 1961 r. staje się szkołą ośmioletnią. W szkole zatrudnieni są: kierownik Andrzej Pyclik, który uczy matematyki, prac ręcznych i wychowania fizycznego, Ryszard Szrajner - matematyka, fizyka, chemia, Wanda Szrajner – język polski, Helena Legutko – geografia, nauczanie początkowe, Krystyna Malec – historia, język rosyjski, Małgorzata Szura – Okulewicz - język rosyjski, historia, Maria Bojarska – biologia, prace ręczne.

W latach sześćdziesiątych zmienia się i odmładza kadra pedagogiczna. W 1963 r. przychodzi do szkoły Krystyna Worek – Włodarska, która uczy biologii i chemii, rok później do szkoły w Leśnej trafia Eleonora Rakowska a w 1965 późniejsza dyrektor szkoły Anna Fiedor Bury. W 1966 r. odchodzą ze szkoły Szrajnerowie. Przychodzą: Maria Plewa (Janota) – język polski, plastyka, Joanna Dziedzic – język polski, muzyka, Maria Kanik – matematyka, Anna Bargiel – Szumska – prace ręczne, wychowanie fizyczne, Drożdżik – prace ręczne, wychowanie fizyczne.

Zajęcia wf-u odbywały się na korytarzach i na boisku szkolnym, które w tym czasie pokryto asfaltem. Biblioteka, którą kierowała Eleonora Rakowska znajdowała się na strychu. W piwnicy ulokowana była kuchnia a w dzisiejszym przedszkolu stołówka.

W roku szkolnym 1969/1970 epizodycznie uczyła w szkole córka kierownika Pyclika – Halina Stobińska.

W latach 70-tych następują kolejne zmiany w gronie pedagogicznym. Przychodzą Krystyna Boczek – m.in. historia, język polski, matematyka, Mirosława Błaszczak -

geografia, historia, Tadeusz Kajdas - fizyka, chemia, Elżbieta Miks-Warchoł – język rosyjski, Irena Caputa – nauczanie początkowe, wychowanie fizyczne, Olga Czarnota – matematyka, Małgorzata Czul (nauczanie początkowe), Maria Dec – język polski, Barbara Bysko, Mieczysława Ryrka. Uczą w dalszym ciągu – Helena Legutko, Anna Bury, Maria Kanik, Anna Szumska, Joanna Dziedzic, Krystyna Worek – Włodarska.

W latach 70 tych bardzo silnie rozwija się w szkole harcerstwo i powiązany z nim chór żeński. Chór i żeńską drużynę harcerską prowadziła w tym czasie Joanna Dziedzic. W 1971 chór harcerski zajął II miejsce na II Festiwalu Piosenki Żołnierskiej i Harcerskiej w Żywcu, wyczyn ten został powtórzony w 1974 r. Do 1972 r. drużynę chłopców prowadził Tadeusz Kajdas a później Elżbieta Miks Warchoł a od 1975 – Irena Caputa. Zuchami opiekowały się Krystyna Boczek, Maria Janota, Anna Bury, Elżbieta Miks Warchoł. W 1973 r. dziewczęca drużyna harcerska to teraz 33 Drużyna Harcerska im. Emilii Plater, którą jeszcze w tym samym roku zastępuje Hanka Sawicka. Drużyna chłopców to

37 Drużyną Harcerską im. Tadeusza Kościuszki. Zuchy to 10 i 17 drużyna o nazwach „Polne kwiaty” i „Leśne Ludki”. Harcerze i zuchy uczestniczą w uroczystościach szkolnych, gminnych i powiatowych (chór harcerski). W roku szkolnym 1974/1975 zuchy zrealizowały cykl „Mały podróżnik” i półcykl „Mały Milicjant”. Wizytacja z Komendy Hufca w Żywcu przeprowadzona w tym samym roku oceniła drużynę dziewcząt prowadzoną przez Joannę Dziedzic jako wzorową a drużynę chłopców prowadzoną przez Elżbietę Miks Warchoł jako bardzo dobrą.

Chór szkolny w Leśnej liczył w 1977 r. 75 członków z klas V-VIII. W tym samym roku uświetniał Finał okręgowy Olimpiady Wiedzy o Partii, gdzie bardzo wysoko ocenił jego występ przedstawiciel Wojewódzkiego Komitetu PZPR w Bielsku-Białej. W 1978 r. Szczep harcerski im. Związku Bojowników O Wolność i Demokrację liczył 5 drużyn, dwie harcerskie i trzy zuchowe. Szczególną bolączką tak dobrze rozwijającej się organizacji był ciągły brak harcówki. Zbiórki odbywały się w świetlicy szkolnej. W 1980 r. w szkole było 61 harcerek, 45 harcerzy i 73 zuchów. W szkole oprócz chóru i drużyn harcerskich, działały w latach 70-tych jeszcze takie organizacje jak: Polski Czerwony Krzyż, Szkolna Kasa Oszczędności, Spółdzielnia Uczniowska, która od 1973 r. nosiła nazwę „Grosik”, Biblioteka szkolna, Liga Obrony Kraju, Towarzystwo Przyjaźni Polsko - Radzieckiej, Samorząd Uczniowski.

Szkolne Koło Polskiego Czerwonego Krzyża kierowane było od 1970 roku do 1974 przez Mirosławę Błaszczuk, później w latach 1974-1981 Helenę Legutko i w latach 1981-1990 Marię Janotę. Zadaniem tego koła było m.in. szerzenie oświaty zdrowotnej, kontrola higieny osobistej uczniów, dbanie o czystość klas i otoczenia szkoły.

Szkolna Kasa Oszczędności kierowana była w latach 60-tych przez Krystynę Malec a od 1971 do 1976 przez Marię Kanik Rapacz, później w latach 1976-1979 Annę Bury, 1979-1981-Marię Dec, 1981-1982 – Małgorzatę Czul, 1982-1986 –

wspólnie Maria Dec z Małgorzatą Czul a od 1986 samodzielnie prze Małgorzatę Czul. Do SKO należało w 1972 r. 200 uczniów przede wszystkim klas starszych (IV-VIII). Stan oszczędności w tym roku wynosił 13.130 zł. W roku szkolnym 1979/1980 SKO wzięło udział w Ogólnopolskim Konkursie Oszczędności „Dziś oszczędzam w SKO – jutro w PKO” i otrzymało wyróżnienie.

Spółdzielnia Uczniowska w szkole podstawowej w Leśnej powstała już w 1946 r. Po kilku latach zlikwidowano ją i ponownie pojawiła się w 1957 r. Opiekę nad spółdzielnią, która na początku była sklepikiem, sprawował do 1961 r. Ryszard Szrajner. W 1960 r. do spółdzielni należało 32 uczniów, wpisowe wynosiło 3 zł a udział członkowski 17 zł. W 1961 r. opiekę nad spółdzielnią uczniowską przejęła Helena Legutko. Sprawowała ją do 1974 r. W 1965 r. Spółdzielnia Uczniowska liczyła 54 członków. Wartość sprzedaży wynosiła 7.794 zł a czysty zysk 656 zł.

Nowym dyrektorem w 1976 roku została **Joanna Dziedzic**.

Joanna Dziedzic z domu Polak urodziła się 7 kwietnia 1941 r. w Leśnej. W roku 1966 została nauczycielką Szkoły Podstawowej w Leśnej. Tutaj uczyła do przejścia na emeryturę w 1990 r. W szkole w Leśnej uczyła klasy młodsze, języka polskiego i muzyki. Jej ukochanym „dzieckiem” był chór, który sięgał wtedy po wiele laurów na arenie gminnej i powiatowej. W roku 1976 została dyrektorem Szkoły Podstawowej w Leśnej. Funkcję tę sprawowała do roku 1979. W tym czasie wymieniono piec centralny. Pani dyrektor czyniła wysiłki w celu przeprowadzenia remontu kapitalnego budynku.

W 1979 r. nowym dyrektorem została mgr **Mirosława Blaszczyk**. Nowa pani dyrektor przyszła na świat 26 kwietnia 1945 roku w Siennej. W 1970 roku przyszła do Szkoły Podstawowej w Leśnej i pracowała tu do przejścia na emeryturę w 1999 roku. Obowiązki swe pełniła do roku 1985. Za jej kadencji udało się wyremontować ponad siedemdziesięcioletni już budynek szkoły. W grudniu 1981 r. ekspert budowlany inż. Daniel Cichy wydał ekspertyzę dostarczoną do szkoły w kwietniu 1982 r. Ekspertyza orzekła pełne zagrożenie życia dla uczniów i personelu szkoły. Stwierdzono w niej, że po szkole mogą poruszać się tylko pojedyncze osoby i wyłącza z użytku wszystkie pomieszczenia lekcyjne. Rada Pedagogiczna w związku z tym postanowiła zawiesić pracę szkoły z dniem 1 września 1982 r. W sierpniu 1982 dyrektor Zespołu Szkół Gminnych Krystyna Boczek poinformowała, że szkoła będzie funkcjonowała z wyłączeniem piętrowa. Dzieci klas I–III miały uczyć się w domu prywatnym u pana Semli – Leśna 402. Klasy IV–VIII uczyły się w czterech salach lekcyjnych na dole. Nauka odbywała się na trzy zmiany. Na dole stropy były podtrzymywane przez drewniane słupy. Remont ostatecznie rozpoczął się 1 lutego 1983 r. Klasy I–III w dalszym ciągu uczęszczały do pana Semli a IV–VIII od tego momentu do szkoły w Siennej. Remont trwał do maja 1984 r. Po remoncie wejście do szkoły w dalszym ciągu znajdowało się od strony boiska, na dole nie było salki gimnastycznej, w „1” mieściła się stołówka, do której potrawy dostarczane były za pomocą windy z kuchni, która mieściła się w suterrenach. Gabinet dyrektora znajdował się w dzisiejszym magazynku wf-istów. Na pierwszym piętrze mieściły

się cztery sale lekcyjne i pokój nauczycielski. W „8”, której dzisiaj nie ma, znajdował się też sklepik (spółdzielnia uczniowska), kierowana przez panią Olę Czarnotę.

Do szkoły przychodzą nowi nauczyciele: w 1982 r. Maria Duniewicz (nauczanie początkowe), Małgorzata Ciurla (nauczanie początkowe), w 1983 r. Paweł Flisek (praca – technika, matematyka i fizyka), w 1984 r. Lach (wf), Władysław Skrzyp (matematyka, praca technika), w 1985 r. Barbara Wyleciał Habdas (wf), Włodzimierz Cieślar (wf, historia, wiedza o społeczeństwie), w 1986 r. Barbara Figura (nauczanie początkowe), Małgorzata Słapa (nauczanie początkowe), Grzegorz Krzuś (biologia, chemia, wf), w 1988 r. Lucyna Pawełek (ognisko przedszkolne), Ewa Piecuch (matematyka), w 1989 r. Małgorzata Widz (biologia i chemia), w 1990 r. Józef Binda (j. polski, wf, historia). Bibliotekę po Marii Janocie w 1990 r. przejęła Beata Caputa Myśliwiec. Biblioteka posiadała w tym czasie 7.371 woluminów. W kwietniu 1985 r. rezygnację z funkcji dyrektora szkoły złożyła mgr Mirosława Błaszczyk. Nową dyrektorką została przy pełnej akceptacji Pady Pedagogicznej Anna Bury.

Anna Bury z domu Fiedor urodziła się w Kamesznicy 4 stycznia 1945 roku. Od 1965 pracowała w Szkole Podstawowej w Leśnej. Uczyła muzyki i dzieci klas I – III. Opiekowała się zuchami i chórem. W latach 1972-1985 pełniła funkcje społecznego zastępcy dyrektora szkoły.

W czasie kadencji pani Bury podjęto inicjatywę budowy bardzo potrzebnej dla szkoły sali gimnastycznej. Niestety bez powodzenia. W latach 80-tych w szkole działały następujące instytucje i organizacje: Młodzieżowa Rada Uczniowska, Liga Ochrony Przyrody, Polski Czerwony Krzyż, Szkolna Kasa Oszczędności, Spółdzielnia Uczniowska „Grosik”, Szkolne Koło Turystyczno-Krajoznawcze, Towarzystwo Przyjaźni-Polsko-Radzieckiej, Chór, Drużyny harcerskie i zuchowe, Szkolny Klub Sportowy(SKS).

Przemiany po 1989 roku

W 1990 roku do szkoły powróciła nauka religii. Przedmiotu tego na początku nauczali ks. Proboszcz Zbigniew Szychowski i ks. Wikary Krzysztof Pacyga.

W 1991 roku nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora szkoły. Nową dyrektorką została pani mgr **Janina Pogan**. Nowa pani dyrektor urodziła się 15 maja 1950 roku w Radziechowach. W latach 1991-2006 (do momentu przejścia na emeryturę) była dyrektorem Szkoły Podstawowej w Leśnej.

W czasie kadencji pani Pogan w latach 1996-1997 rozbudowano szkołę. Dobudowano drugie piętro, na którym zlokalizowane są trzy sale lekcyjne, kuchnię, świetlicę, gabinet pielęgniarki i magazyn. Przeniesiono wejście główne, utworzono szatnie, wykonano nowy sekretariat, gabinet dyrektora i salę komputerową. Na parterze w dawnej sali zajęć technicznych utworzono salkę gimnastyczną. Pokryto dach i otynkowano szkołę.

W roku szkolnym 1996/1997 do Szkoły Podstawowej w Leśnej uczęszczało 337 uczniów. Było 16 klas (wszystkie podwójne).

1 września 1999 wprowadzono reformę oświaty, która naukę w szkole podstawowej ograniczyła do 6 lat. Reforma wprowadziła również 3 letnie gimnazja oraz 3 letnie licea i 4 letnie technika. Pierwszym rocznikiem, który chodził do 6 letniej podstawówki był rocznik 1986.

W latach 90-tych kadrę szkoły stanowili: Janina Pogan (język polski), Mirosława Błaszczuk (geografia, historia), Elżbieta Warchoła (j. rosyjski, j. polski), Irena Caputa (nauczanie początkowe), Barbara Figura (nauczanie początkowe), Małgorzata Widz (biologia, chemia), Ewa Piecuch (matematyka), Barbara Habdas (wychowanie fizyczne), Paweł Flisek (technika, fizyka), Stanisław Matusik (wychowanie fizyczne), Małgorzata Drózd (nauczanie początkowe), Małgorzata Ciurla (nauczanie początkowe), Małgorzata Słapa (nauczanie początkowe), ks. Piotr Sadkiewicz (religia), Maria Janota (j. polski), Fryderyk Pawełek (matematyka), ks. Krzysztof Pacyga (religia), Beata Myśliwiec (nauczanie początkowe), Alina Koman (plastyka, muzyka), Katarzyna Kliś (matematyka), Marcelina Rybarska (religia), Irena Kobza Mikusek (j. angielski), Bogdan Burlaga (informatyka), Anna Skórzak (biblioteka), Danuta Mieszczak (sekretarka).

W roku 2005 szkoła obchodziła 100 lecie swojego istnienia. Nadano wówczas szkole imię Kornela Makuszyńskiego.

W roku 2006 nowym dyrektorem została pani mgr **Anna Polak**. Urodzona 5 lipca 1962 r w Leśnej. Szkołę podstawową ukończyła w Leśnej w 1977 r. Z wykształcenia ekonomista. W szkole w Leśnej pracowała w latach 2002 – 2011 oraz 2017 -2023. W latach 2006 – 2011 i 2017 – 2023 jako dyrektor. Zmarła 21 kwietnia 2023 r.

W 2007 r. do szkoły chodziło 180 uczniów w 9 klasach.

Kadrę stanowili: Anna Polak (matematyka), Małgorzata Drózd (nauczanie początkowe, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne), Paweł Flisek (matematyka, technika), Beata Myśliwiec (nauczanie początkowe, gimnastyka korekcyjna), Irena Mikusek (j. angielski), Anna Skórzak (biblioteka, j. polski), Beata Jendzierowska (światlica, plastyka, informatyka), Dariusz Urbaniak (historia, wychowanie fizyczne), Anna Pieróg (j. polski, informatyka), Marcelina Rypień (przyroda), Emilia Zuziak (nauczanie początkowe, wychowanie fizyczne), Agnieszka Mizia (j. niemiecki), Katarzyna Borowiec (muzyka), Alina Koman (plastyka, muzyka), Anna Ryszka (pedagog), Renata Wieczorek (nauczanie początkowe), Janusz Prochownik (przyroda), Małgorzata Knapik (nauczanie początkowe), ks. Krzysztof Kórnik, ks. Henryk Waszut (religia), ks. Tomasz Wala (religia), Barbara Habdas (wychowanie fizyczne).

Za pierwszej kadencji pani Polak rozpoczęła się budowa sali gimnastycznej. Budowę rozpoczęto w czerwcu 2007 a oficjalne otwarcie nowej sali miało miejsce 5 stycznia 2010 r. Długość boiska w sali ma 23 m a szerokość 13 m. Znajdują się tam pełnowymiarowe boisko do siatkówki, boisko do koszykówki i piłki ręcznej. W nowej sali oprócz nowych drabinek, przeniesiono 8 drabinek ze starej salki

gimnastycznej. Oprócz sali powstały dwie szatnie, gabinet nauczycieli wf, magazyn, ubikacje na na piętrze dwie sale lekcyjne. Wybudowano także dwa boiska zewnętrzne – do piłki ręcznej i do siatkówki i koszykówki.

W szkole od 2008 r. działa Uczniowski Klub Sportowy Ajax Leśna założony i prowadzony od początku przez Dariusza Urbaniaka.

W 2011 r. nowym dyrektorem Szkoły Podstawowej w Leśnej została pani **Małgorzata Drózdź**. Urodzona w 1958 r. Absolwentka Liceum im. M. Kopernika w Żywcu. W szkole w Leśnej pracująca od 1979 r. Uczy nauczania początkowego. Pani Drózdź dyrektorem pozostaje do roku 2017.

W 2017 roku zostaje przeprowadzona reforma oświaty. Od 1 września 2017 r. powracają 8 letnie szkoły podstawowe i znikają 3 letnie gimnazja. Pierwszym rocznikiem, który znów chodzi do podstawówki 8 lat jest rocznik 2004.

W 2017 roku dyrektorem zostaje ponownie pani Polak. Od września 2019 r. do szkoły zostaje przeniesione przedszkole w Leśnej. Następuje przebudowa parteru. Zostają zlikwidowane sale nr 1 i 3 a także mała salka gimnastyczna oraz dawny magazyn (kiedyś gabinet dyrektora). W ich miejsce powstają trzy sale dla przedszkola i ubikacje. Zostaje też zainstalowana winda towarowa. Szkoła Podstawowa w Leśnej zamienia się w Zespół Szkolno – Przedszkolny w Leśnej.

W 2023r. dyrektorem szkoły zostaje Emilia Zuziak.

Aktualnie w Zespole Szkolno – Przedszkolnym pracują następujący nauczyciele – Irena Mikusek - uczy języka angielskiego, Anna Kozdrój – edukacja wczesnoszkolna, doradztwo zawodowe Beata Jendzierowska – edukacja wczesnoszkolna, plastyka, Beata Myśliwiec – edukacja wczesnoszkolna, wychowanie fizyczne, Aneta Dybał – Kubica – matematyka, technika, informatyka, edukacja zdrowotna, edukacja dla bezpieczeństwa, Anna Pieróg – język polski, etyka, terapeuta pedagogiczny, socjoterapeuta, Magdalena Pietraszko – matematyka, fizyka, informatyka, Dariusz Urbaniak – historia, wiedza o społeczeństwie, wychowanie fizyczne, Karolina Skrzypek – Caputa – muzyka, Krzysztof Gaura – wychowanie fizyczne, ks. Paweł Tomala – religia, Katarzyna Faber – Caputa – geografia, przyroda, Kornelia Kantyka – biologia, Patrycja Knapiek – Stańczak – język angielski, Ewa Wakula – język niemiecki, Sylwia Wiśniewska- psycholog szkolny, Paulina Graboń – pedagog, nauczyciel świetlicy, Jadwiga Firlejczyk – edukacja wczesnoszkolna, Aleksandra Pyclik – edukacja wczesnoszkolna, Marcin Kosiec – wychowanie fizyczne, Dominika Pach- Stanaszek – nauczyciel współorganizujący, plastyka, Anna Sapeta - nauczyciel współorganizujący, Kinga Czernek - nauczyciel współorganizujący, Danuta Binda – Toczek – nauczyciel przedszkola, Barbara Rybarska – nauczyciel przedszkola, terapeuta pedagogiczny, pedagog szkolny, Agata Kwiatek - Górna - nauczyciel przedszkola, Bogusława Zuziak – nauczyciel przedszkola, Renata Wieczorek – nauczyciel przedszkola, .

Opracował: mgr Dariusz Urbaniak